

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Moklso ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAINORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

NEUROLOGIJOS GRUPĖ

AUROS DAŽNIS TARP SERGANČIŲ GENERALIZUOTA EPILEPSIJA

Darbo autorius. Dagnė APYNYTĖ, VI kursas.

Darbo vadovas. Prof. dr. Rūta MAMENIŠKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Neurologijos ir neurochirurgijos klinika.

Darbo tikslas. Nustatyti auros dažnį ir pasireiškimo būdą tarp sergančių generalizuota epilepsija.

Darbo metodika. 2023 m. balandžio – 2024 m. sausio mėnesiais Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikose, Epilepsijos ir miego sutrikimų kabinete vykdytas skerspjūvio tyrimas. Sukurta anoniminė apklausa, apimanti demografinius duomenis kaip amžius, lytis, išsilavinimas; informaciją apie ligos trukmę ir epilepsijos priepuolių dienyno pildymą, epilepsijos tipą ir etiologiją. Išsamiam simptomų klausimynui sukurti pasiremta Tarptautinės lygos prieš epilepsiją pateiktu sąrašu su terminais, apibūdinančius dažniausiai pasitaikantį elgesį židininio epilepsijos priepuolio metu. Įtraukti 86 klausimai apie įvairius sensorinius, motorinius, kognityvinius, emocinius ir autonominius pokyčius, patiriamus priepuolio metu ar minutę iki jo. Pildant klausimyną kartu su tyrėja, tiriamasis turėjo įvertinti patiriamo simptomo dažnį nuo (1) niekada, (2) retai, (3) kartais, (4) dažnai iki (5) visada. Užpildžius simptomų klausimyną, tiriamasis pateikdavo apklausą gydančiam gydytojui, kurio planiniam ambulatoriniam vizitui jis buvo atvykęs, o šis pažymėdavo paciento epilepsijos etiologiją ir priepuolių tipą remiantis 2017 m. Tarptautinės lygos prieš epilepsiją epilepsijos priepuolių klasifikacija. Apklausos duomenų suvedimui ir analizei naudotos Microsoft Excel ir SPSS programos, apskaičiuoti santykiniai dažniai, vidurkiai.

Rezultatai. 38 asmenys, segantys generalizuota epilepsija, dalyvavo tyrime. Jų amžiaus vidurkis buvo 32,34 metai ($SD \pm 11,13$), o vidutinė epilepsijos trukmė – 12,74 metų ($SD \pm 11,00$). Imtį sudarė 28 (74 proc.) moterys ir 10 (26 proc.) vyrų. Iš viso, 55,3 proc. ($n=21$) patiria tik generalizuotus toninius kloninius priepuolius, 21 proc. ($n=8$) patiria mioklonijas ir GTK, o absansus (su ar be kitų tipų generalizuotų priepuolių) – 16 proc. ($n=6$) tiriamųjų.

63,2 proc. ($n=24$) apklaustųjų, sergančių generalizuota epilepsija, nurodė prieš prarandant sąmonę prisimenantys bent vieną sensorinį, motorinį, emocinį, kognityvinį ar autonominį pokytį. Kiekvienoje simptomų grupėje nespecifiniai pokyčiai buvo patys dažniausi. Tarp sensorinių dominavo galvos svaigimas (28,9 proc., $n=11$) ir nestabilumo (23,7 proc., $n=9$) jausmas, tarp kognityvinių pokyčių – staiga atsiradęs stiprus nuovargis

(26,3%, n=10) ir mieguistumas (23,7 proc., n=9), tarp emocijų – nerimas/baimė (n=12, 31,6 proc.), o autonominių – tachikardija (23,7 proc., n=9) ir tachipnėja (18,4 proc., n=7). Dėl to kaip pačią dažniausią auros rūšį išskirtume nespecifinę aurą, kurią juto 55,3 proc. (n=21) apklaustųjų.

Išskyrus nespecifinius simptomus į atskirą grupę, bent 1 sensorinį pokytį prieš pat/per priepuolį buvo patyrę 44,7 proc. (n=17), motorinį – 36,8 proc. (n=14), kognityvinį – 34,2 proc. (n=13), autonominį – 15,8 proc. (n=6), o emocijų pokytį – 13,2 proc. (n=5) tiriamųjų.

Tarp sensorinių pokyčių, 7 apklaustieji teigė nebejauciantys savo kūno (18,4 proc.), o 10–čiai suskaudavo galva (26,3 proc.). Klausos pokyčius buvo patyrę 31,6 proc. (n=12). Dažniausiai tai nejprasti garsai kaip užimas ar ošimas (7,9 proc., n=3) ir „ausų užgulimo“ jausmas (18,4 proc., n=7). 4 (10,5 proc.) tiriamieji teigė prisimenantys klausos praradimo momentą. Vertinant regos pokyčius, dažniausiai nurodytas regos praradimas abejomis akimis (18,4 proc., n=7), paprastų figūrų kaip taškai ar blyksniai matymas (18,4 proc., n=7) bei iliuzijos (13,2 proc., n=5).

Motoriniai simptomai skyrėsi pagal generalizuotos epilepsijos tipą. Rankų/kojų įsitempimas ir nesugebėjimas valdyti rankų/kojų buvo statistiškai reikšmingai dažnesnis miokloninės epilepsijos grupėje. Pats dažniausias motorinis simptomas buvo rankų trūkčiojimas (n=13, 34,21 proc.), nulemtas paties priepuolio.

Išvados. Aurą patiria daugiau nei pusė generalizuota epilepsija sergančių žmonių. Dažniausiai ji yra nespecifinė, apimanti staigiai atsiradusius bendros būklės pokyčius kaip mieguistumą, nuovargį, galvos svaigimą, nestabilumo jausmą, kūno nusilpimą, nerimą ir tachikardiją.

Raktažodžiai. Epilepsija; aura; generalizuoti priepuoliai; subjektyvūs simptomai.